

Fremmed fugl, storm & kaffe

Heidi Tronsmo

Tekstutdrag (fra natten der Mie og Mamma koker seg kaffe på bålet)

....

Mamma koker kaffe på bålet. Når vannet koker tar hun oppi fem skjeer kaffe og rører forsiktig rundt. Så lar hun kaffekjelen stå litt, slik at kaffen trekker, før hun løfter kjelen syv ganger opp og ned, finner en utbrent pinne fra bålet, en med litt glør på, og gir den til Mie. Mie putter pinnen oppi kaffen. Det freser og Mie fryder seg. Dette er en liten sermoni som Mie har vært med på mange ganger før.

(kokekaffe- spå i gruten)

Mie lukter. Hun liker ikke så godt smaken på kaffe, bare lukten. Utelaget kaffe lukter annerledes enn innekaffe, lukten blander seg med bålukten og lukter koselig. Hun tenker på gjetergutten i Afrika, han som var den første som oppdaget kaffe. Kanskje han satt under et tre og så på stjernehimmelen, kanskje han ønsket seg noe når han så et stjerneskudd. Mie tenker at han var utrolig modig.

- Mamma? Fortalte bestemor deg om gjetergutten som oppdaget kaffe?

- Ja, det gjorde hun. Hun fortalte om gjetergutten og om munkene.

- Kan du fortelle sånn som bestemor gjorde?

- Jeg vet ikke, men jeg kan prøve.

- Kan du fortelle historien om gjetergutten og de viltre geitene? Den begynner sånn. En gang for lenge, lenge siden ...

- Vent litt, sier Mie. Jeg må hente kaffekverna. Det er lyden fra den som skaper magien. Den magiske lyden får oss til å se historiene. Mie sveiver på den gamle blå kaffekverna som hun har arvet etter bestemor..

Mamma smiler til Mie og fortsetter

- For hele ett tusen femhundre år siden, levde en gutt som het Kaldi i Etiopia i Afrika. Han hadde så ville geiter at han ikke klarte å passe på dem. De hoppet og løp rundt overalt og de hvilte aldri. Den stakkars gjetergutten klarte rett og slett ikke å gjete geitene sine. Han forsto ikke hvorfor de oppførte seg så rart og fortalte det til munkene som bodde i et kloster like i nærheten. Han fortalte at de hadde spist noen røde bær som vokste på noen busker der de brukte å være. Kanskje det var en sammenheng? Munkene lyttet og lovet å hjelpe han. De plukket bærene og kokte dem, så drakk de drikken. Det var nesten som en trylledrikk. De trøtte munkene ble like oppspilte som geitene og oppdaget at de kunne holde seg våkne hele natten. Dette likte de godt, for nå kunne de sitte oppe å synge og be, uten å sovne.

Mie folder hendene og synger lange uforståelige setninger. Hun bruker nesten bare en tone.

Hva gjør du Mie?

- Jeg synger en takkebønn til gjetergutten og munkene. Og nå skal jeg takke kaffebusken og det gamle morelltreet. Jeg tror de er i slekt. Bestemor fortalte meg at kaffebusken har hvite fantastiske blomster som lukter himmelsk og blomstrer bare en eneste dag i året. Da er det sikkert stor fest, sånn som vi bruker å ha når morelltreet blomstrer.

Morelltreet i hagen er over hundre år og har vokst seg kjempehøyt. Det er bare Mie som klarer å komme seg opp i toppen der de beste bærene er. Mie deler med fuglene, de elsker moreller. De sitter sammen og spiser og spytter steiner til de nesten triller ned fra greinene.

- Så mye du vet Mie, sier mamma

- Ja, bestemor lærte meg alt hun kunne om kaffe bortsett fra hvordan jeg skal lage den best mulig. Kan du lære meg det mamma? Kan vi lage verdens beste kopp kaffe til Pindia Pampistiko Pampibanon? Hadde ikke det vært fint?

- Jo, Mie. Det hadde vært fint.

- Kanskje han føler seg mere velkommen hvis han får en kopp kaffe? Tenk om han kommer fra et kaffeland?

Da må han ha reist langt, sier mamma.

- Kaffen vokser best i land nær ekvator, der det er varmt og godt og mye sol. Det må til for å få god kaffe. Så må kaffebuskene ha god jord å vokse i.

- Og vann, sier Mie. *Hun vet en god del om hva planter trenger for å vokse.*

- Når de røde kaffebærene er modne, plukkes og renses de. Inne i bærene ligger kaffebønnene, nesten som en todelt stein, de sorteres nøye og til slutt brennes de. Noen liker kaffen godt brent og noen liker den lite brent, men som regel lager man en miks. I gamle dager brente de fleste kaffen sin selv, forteller mamma.

- Så mye arbeid. ...

En underlig lyd bryter inn i samtalen.

- Hva var det?

- En ugle. Sier mamma. En stor ugle som bor like i nærheten. En hubro.

- En hubro?

- Ja, den sover om dagen og er våken om natten.

- Hvorfor det?

- Fordi den bare ser i mørket. Den er så godt som blind om dagen.

- Sånn er det heldigvis ikke med mine fuglevenner.

- Hubroen er den største av alle uglene og vi er veldig heldige som har en her vi bor. Den er fredet og meget sjelden.

- Pindia Pampistiko Pampibanon er enda sjeldnere. Den er så sjelden at ingen tror den finnes. Men det gjør den, sier Mie.

Mie kjenner seg plutselig utrolig voksen.